

Svet
Evropske unije

Bruselj, 13. junij 2022
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0367(COD)

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pošiljkah odpadkov in spremembi uredb (EU) št. 1257/2013 in (EU) 2020/1056 – poročilo o napredku

I. UVOD

1. V tem poročilu sta predstavljena splošno stanje razprav in pregled napredka, doseženega v zvezi s Predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pošiljkah odpadkov in spremembi uredb (EU) št. 1257/2013 in (EU) 2020/1056. S tem predlogom naj bi nadomestili sedanjo uredbo o pošiljkah odpadkov preko meja in spremenili uredbo o recikliranju ladij. Njegov splošni cilj je zvišanje ravni varstva okolja in javnega zdravja pred vplivi neprimernih čezmejnih pošiljk odpadkov, izvajanje določb Baselske konvencije in vključitev pravil OECD.

2. Evropska komisija je 17. novembra 2021 objavila predlog za prenovitev Uredbe (ES) št. 1013/2006 z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov. Ta uredba zajema pošiljke odpadkov znotraj EU in v tretje države (OECD in druge države). Predlog spada v okvir izvajanja evropskega zelenega dogovora, natančneje akcijskega načrta za krožno gospodarstvo in akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje ter strategije proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025. Komisija je predlogu priložila sporočilo z naslovom „Pomoč pri odgovornosti za nastale odpadke: pošiljke odpadkov v čistem in bolj krožnem gospodarstvu“.
3. Predlagala je, da se uporabi kombinacija politik, ki se vzajemno krepijo in so usmerjene v naslednje elemente:
 - a) olajšanje prevoza odpadkov znotraj EU z namenom recikliranja in ponovne uporabe;
 - b) strožje zahteve za izvoz odpadkov iz Evropske unije;
 - c) okrepitev boja proti nedovoljeni trgovini z odpadki.
4. Predlog uredbe vsebuje 82 členov in 16 prilog. Strukturiran je v osem naslovov, od katerih trije vsebujejo popolnoma nove določbe v primerjavi s sedanjo različico. Naslov II vsebuje določbe o pošiljkah znotraj Unije s tranzitom prek tretjih držav ali brez njega. Naslov IV vsebuje določbe o izvozu iz Unije v tretje države. Naslov VII pa vsebuje določbe o nadzoru nad izvrševanjem te uredbe. V povezavi z določbami naslova IV sta bili oblikovani tudi prilogi VIII in X. V Prilogi X so določena merila za dokazovanje okoljsko primerne ravnanja z odpadki, namenjenimi v tretje države, v obratih za obdelavo odpadkov.

V Prilogi VIII je obrazec zahtevka za vključitev na seznam držav, v katere je dovoljen izvoz nenevarnih odpadkov za predelavo iz Evropske unije.

5. V Evropskem parlamentu je predlog preučil Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Osnutek poročila je bil objavljen 11. aprila 2022. Datum glasovanja o poročilu še ni znan. Skupaj je bilo predlaganih 599 predlogov sprememb.
6. Opravljeno je bilo tudi posvetovanje z Odborom regij in Ekonomsko-socialnim odborom. Odbor regij je sklenil, da mnenja ne bo izdal. Ekonomsko-socialni odbor je svoje mnenje sprejel 23. februarja 2022.

II. POSVETOVANJA V SVETU

7. V Svetu je za obravnavo predloga pristojna Delovna skupina za okolje. Komisija je predlog uredbe in njegovo oceno učinka predstavila na neformalni videokonferenci članov in članic Delovne skupine za okolje 6. decembra 2021. Komisija je predlog predstavila tudi na seji Sveta za okolje 20. decembra 2021.
8. Revizija uredbe o pošiljkah odpadkov je bila ena od glavnih prednostnih nalog francoskega predsedstva, ki si je najprej prizadevalo za preučitev vseh členov predloga. Razpravam o tem predlogu je bilo med francoskim predsedovanjem posvečenih sedem sej Delovne skupine za okolje, in sicer 14. in 28. januarja, 4. februarja, 10. in 28. marca, 12. aprila in 17. maja, ter neformalna videokonferenca Delovne skupine za okolje 27. aprila. Določbe o vlogi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) so bile predstavljene tudi Delovni skupini za boj proti goljufijam na seji 20. maja 2022. Delegacije so predložile tudi številne pisne pripombe. Na sejah je potekala začetna razprava o vseh določbah uredbe in začetna obravnava prvega kompromisnega predloga predsedstva o naslovih I in II. V nadaljevanju so opisane glavne točke razprave.

Pošiljke odpadkov znotraj Unije

9. Glavna novost pravil o pošiljkah odpadkov znotraj EU je uvedba digitalnega sistema, ki naj bi olajšal komunikacijo med zadevnimi akterji in organi. Uvedbo digitalnega sistema so podprle vse delegacije. Delegacije so v razpravi pokazale veliko zanimanje za to, da bi bolj razumele, katere so natančne funkcije tega sistema in kako bi ga lahko povezali z obstoječimi sistemi v nekaterih državah članicah.
10. Glavni cilj uvedbe digitalnega sistema je skrajšanje postopkov soglasja za pošiljke odpadkov, zato je Komisija predlagala krajše roke preučitve za pristojne organe in priglasielje. To je zbudilo pomisleke delegacij, ki večinoma niso bile naklonjene krajšim rokom, saj bi se lahko zaradi predlaganih rokov zmanjšal čas, potreben za dialog med stranmi.
11. Večina delegacij je pozdravila predlog o prepovedi pošiljk odpadkov za odstranjevanje. Kljub temu pa so izpostavile praktične vidike in izvajanje predlaganih določb. Zastavile so na primer vprašanja glede razlage pogojev za izvzetje ter posebnosti majhnih držav članic in čezmejnih regij.
12. Veliko pripomb je bil deležen predvsem novi pristop, tj. tiho soglasje pristojnega organa odpremne države.

Določbe o izvozu odpadkov v tretje države

13. Delegacije so na splošno pozdravile predlog Komisije, da se uvede strožji režim za izvoz odpadkov v tretje države. Več delegacij je poudarilo, da je treba zagotoviti okoljsko trajnostno ravnanje z vsemi odpadki, ki se izvozijo v tretje države.

14. Predlog Komisije predvideva načelno prepoved izvoza odpadkov v države, ki niso članice OECD, razen če zadevna država uradno obvesti Komisijo, da želi sprejemati odpadke iz EU in dokaže svojo sposobnost trajnostnega ravnanja z odpadki. Delegacije so z zanimanjem sprejele ta pristop Komisije, v okviru katerega naj bi se oblikoval seznam držav, ki niso članice OECD in izrazijo željo po sprejemu odpadkov iz EU, prav tako pa tudi predlog, da se od podjetij, ki izvažajo odpadke, zahteva, da preverijo, ali se za obrate, ki sprejmejo odpadke, izvaja neodvisna revizija. Obenem so delegacije zastavile številna vprašanja glede praktičnega izvajanja revizij.
15. Nekaterе delegacije so menile, da določbe uredbe ne bi smele negativno vplivati na majhne države, ki so v zvezi z ravnanjem z odpadki in zlasti njihovim odstranjevanjem močno odvisne od izvoza.

Okrepitev nadzora nad nedovoljeno trgovino z odpadki in vloga urada OLAF

16. Delegacije so bile na splošno naklonjene okrepitvi ukrepov nadzora. Kljub temu pa so imele vprašanja glede nove vloge Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) ter določb o upravnih in kazenskih sankcijah.
17. Na neformalni konferenci s člani in članicami Delovne skupine za okolje 27. aprila je potekala izmenjava mnenj o določbah v zvezi z vlogo urada OLAF. Države članice so zastavile številna vprašanja o mandatu urada, njegovi vlogi v razmerju do drugih organov, na primer Interpola in Europol, ter njegovih pooblastil, da začne preiskave v državah članicah. Vprašanja so se nanašala tudi na osebje in zmogljivosti urada OLAF, konkretne prakse v zvezi s sodelovanjem z nacionalnimi organi ter inšpekcijske preglede na terenu.
18. Delegacije so v zvezi s sankcijami zastavile vprašanje o razmerju med upravnimi in kazenskimi sankcijami ter možnosti, da se sprejmejo sankcije, strožje od predvidenih v uredbi.

19. Številne delegacije so pozvale k ohranitvi skupine informatorjev v sedanji obliki in prosile za pojasnitev glede strokovne skupine, ki jo predvideva predlagana uredba.

III. DELO PREDSEDSTVA

20. Predsedstvo je na podlagi razprav in pisnih pripomb pripravilo kompromisne predloge o naslovu I predloga uredbe, ki zajema namen, področje uporabe in opredelitve pojmov. Predsedstvo je preoblikovalo tudi naslov II o pošiljkah odpadkov znotraj Evropske unije s spremembami, ki so po njegovem mnenju sprejemljive za delegacije. Ne glede na to pa predsedstvo meni, da so še vedno potrebne nadaljnje razprave.
21. Predlog predsedstva v zvezi z naslovom I se nanaša na splošne določbe o namenu, področju uporabe in opredelitvah pojmov predloga. Upošteva predlagane popravke in nekatere pripombe delegacij. Pojasnjene so bile številne opredelitve pojmov in dodana opredelitev pojma „oseba, ki organizira pošiljanje“. Predlog je bil predložen na seji Delovne skupine za okolje 17. maja, med razpravo pa niso bili izraženi nadaljnji argumenti k pripombam, na podlagi katerih je predsedstvo pripravilo te predloge.
22. V naslov II so bili vključeni popravki, ki so jih predlagale delegacije, in predlogi za sporazumne spremembe. Ti se nanašajo zlasti na roke za preučitev splošne priglasitve in roke za postopek predhodnega soglasja.

Delegacije so med razpravami izrazile številne pomisleke v zvezi s tem, saj so menile, da so nova pravila preveč omejevalna. Več držav članic se je strinjalo, da se z uporabo novega elektronskega sistema ne bo izpolnila niti potreba po času za izmenjavo med stranmi niti potreba, da pristojni organi preučijo dokumentacijo in da priglasitelji pošljejo zahtevane dokumente.

Predsedstvo je to vprašanje obravnavalo prednostno, saj je ta postopek v samem bistvu revizije uredbe, kar zadeva naloge pristojnih organov, odgovornih za njeno uporabo. Osnutek kompromisnega besedila o naslovu II je v skladu s tem ciljem.

Predsedstvo poleg tega meni, da je treba še dodatno razpravljati o naslednjih točkah:

- da bi se omogočilo več krogov izmenjav s priglasi teljem, a da se pri tem ne bi povečala delovna obremenitev različnih akterjev, bi se lahko pristojnemu organu dala možnost in ne obveznost odločitve, da ne nadaljuje postopka;
- da bi se izognili povečanju delovne obremenitve zaradi vlaganja zaporednih dosjejev, bi lahko razmislili o tem, da bi se odločitev o prekinitvi preučitve v primeru nezadovoljive zahteve pridržala za pristojne organe namembne in odpremne države, s tem pa bi se zmanjšala verjetnost takšnih odločitev;
- za tiho soglasje pristojnega organa odpremne države bi se lahko štelo, da je pridobljeno pod dvema kumulativnima pogojevma, in sicer predhodno izdajo ustrezne odločitve in potrditvijo finančne garancije ali enakovrednega zavarovanja.

Predlogi, ki jih bo predsedstvo razposlalo v zvezi z naslovoma I in II, so torej predvsem prispevki k delu v zvezi z osnutkom uredbe, ki se bo nadaljevalo med češkim predsedovanjem.

IV. SKLEP

23. Predsedstvo meni, da je delo, opravljeno v času njegovega mandata, pomembno prispevalo k razjasnitvi predloga uredbe o pošiljkah odpadkov in bi lahko služilo kot podlaga za poglobljeno razpravo o predlogu.

24. Francosko predsedstvo se je zavezalo, da bo tesno sodelovalo s prihodnjim češkim predsedstvom, da bi zagotovili kontinuiteto dela. Prav tako se želi zahvaliti Komisiji za odlično sodelovanje in podporo ter za poslane delovne dokumente, državam članicam pa za njihovo angažiranost in sodelovanje.
25. Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani s tem poročilom predsedstva o napredku in ga posreduje Svetu za okolje na seji 28. junija 2022.
-